

Sisukord

II Muud kui seadusandlikud aktid

MÄÄRUSED

Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2016/19, 8. jaanuar 2016, millega kehtestatakse jaotuskoefitsient kogustele, mille kohta on esitatud ajavahemikul 4. jaanuarist kuni 5. jaanuarini 2016 impordilitsentsitaotlused määruse (EÜ) nr 1918/2006 alusel avatud Türgist pärit oliiviõli tariifikvootide raames 1

Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2016/20, 8. jaanuar 2016, millega kehtestatakse kindlad impordiväärtused, et määrata kindlaks teatava puu- ja köögivilja hind piiril 3

OTSUSED

★ Euroopa Keskpanga otsus (EL) 2016/21, 23. detsember 2015, millega muudetakse otsust EKP/2008/17, millega kehtestatakse eurosüsteemi ühishanke raamistik (EKP/2015/51) 5

SOOVITUSED

★ Komisjoni soovitus (EL) 2016/22, 7. jaanuar 2016, etüülkarbamaadiga saastatuse ärahoidmise ja vähendamise kohta luuviljalistest puuviljadest või nende pressimisjääkide valmistatud kangete alkoholsete jookide puhul ning soovitus 2010/133/EL kehtetuks tunnistamise kohta ⁽¹⁾ 8

Parandused

★ Euroopa Liidu ja Colombia Vabariigi vahelise lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitleva lepingu parandus (ELT L 333, 19.12.2015) 13

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst

II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2016/19,

8. jaanuar 2016,

millega kehtestatakse jaotuskoefitsient kogustele, mille kohta on esitatud ajavahemikul 4. jaanuarist kuni 5. jaanuarini 2016 impordilitsentsitaotlused määruse (EÜ) nr 1918/2006 alusel avatud Türgist pärit oliiviõli tariifikvootide raames

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007, (¹) eriti selle artikli 188 lõikeid 1 ja 3,

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjon määrusega (EÜ) nr 1918/2006 (²) on avatud aastane tariifikvoot seoses CN-koodide 1509 10 10 ja 1509 10 90 alla kuuluva täielikult Tuneesiast saadud ja sealt otse liitu transporditud töötlemata oliiviõli impordiga.
- (2) Määruse (EÜ) nr 1918/2006 artikli 2 lõike 1 kohaselt on tariifikvoot järjekorranumbriga 09.4032 kehtestatud 2016. aastaks mahus 56 700 tonni.
- (3) Ajavahemikul 4. jaanuarist kuni 5. jaanuarini 2016 esitatud impordilitsentsitaotlustega hõlmatud kogused on suuremad kui saada olevad kogused. Seega tuleks kindlaks määrata, kui palju impordilitsentse võib välja anda, samuti tuleks määrata kindlaks taotletud koguse suhtes kohaldatav jaotuskoefitsient, mis on arvutatud vastavalt komisjoni määruse (EÜ) nr 1301/2006 (³) artikli 7 lõikele 2.
- (4) Määruses (EL) nr 1918/2006 järjekorranumbri 09.4032 all esitatud tariifikvoodi kohta ei tohiks jooksvaks kvoodi kehtivusajaks rohkem impordilitsentse välja anda.
- (5) Meetme tõhususe tagamiseks peaks käesolev määrus jõustuma selle *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

1. Määruse (EÜ) nr 1918/2006 artikli 2 lõikes 1 osutatud tariifikvoodi järjekorranumbriga 09.4032 alla kuuluvatele kogustele, mille kohta on esitatud impordilitsentsitaotlused ajavahemikul 4. jaanuarist kuni 5. jaanuarini 2016, kohaldatakse jaotuskoefitsienti 74,495088 %.

(¹) ELT L 347, 20.12.2013, lk 671.

(²) Komisjoni määrus (EÜ) nr 1918/2006, 20. detsember 2006, millega avatakse ühenduse tariifikvoot Tuneesiast pärit oliiviõli kohta ja sätestatakse selle kvoodi haldamine (ELT L 365, 21.12.2006, lk 84).

(³) Komisjoni määrus (EÜ) nr 1301/2006, 31. august 2006, millega kehtestatakse ühised eeskirjad, et hallata põllumajandussaaduste ja -toodete imporditariifikvootide, mille suhtes kohaldatakse impordilitsentside süsteemi (ELT L 238, 1.9.2006, lk 13).

2. Määruse (EÜ) nr 1918/2006 artikli 2 lõikes 1 osutatud tariifikvoodi järjekorranumbriga 09.4032 alla kuuluvate koguste kohta uute impordilitsentsitaotluste esitamine jooksvaks kvoodi kehtivusajaks on peatatud alates 11. jaanuarist 2016.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub selle *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 8. jaanuar 2016

Komisjoni nimel
presidendi eest
põllumajanduse ja maaelu arengu peadirektor
Jerzy PLEWA

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2016/20,**8. jaanuar 2016,****millega kehtestatakse kindlad impordiväärtused, et määrata kindlaks teatava puu- ja köögivilja hind piiril**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007 ⁽¹⁾,võttes arvesse komisjoni 7. juuni 2011. aasta rakendusmäärust (EL) nr 543/2011, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1234/2007 üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses puu- ja köögiviljasektori ning töödeldud puu- ja köögivilja sektoriga ⁽²⁾, eriti selle artikli 136 lõiget 1,

ning arvestades järgmist:

- (1) Rakendusmääruses (EL) nr 543/2011 on sätestatud vastavalt mitmepoolsete kaubanduslääbirääkimiste Uruguay voozu tulemustele kriteeriumid, mille alusel kehtestab komisjon kolmandatest riikidest importimisel kõnealuse määruse XVI lisa A osas sätestatud toodete ja ajavahemike kohta kindlad impordiväärtused.
- (2) Iga turustuspäeva kindel impordiväärtus on arvatud rakendusmääruse (EL) nr 543/2011 artikli 136 lõike 1 kohaselt, võttes arvesse päevaandmete erinevust. Seetõttu peaks käesolev määrus jõustuma selle *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise kuupäeval,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Käesoleva määruse lisas määratakse kindlaks rakendusmääruse (EL) nr 543/2011 artikliga 136 ette nähtud kindlad impordiväärtused.

*Artikkel 2*Käesolev määrus jõustub *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 8. jaanuar 2016

Komisjoni nimel
presidendi eest
põllumajanduse ja maaelu arengu peadirektor
Jerzy PLEWA

⁽¹⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 671.⁽²⁾ ELT L 157, 15.6.2011, lk 1.

LISA

Kindlad impordiväärtused, et määrata kindlaks teatava puu- ja köögivilja hind piiril

(eurot 100 kg kohta)

CN-kood	Kolmanda riigi kood ⁽¹⁾	Kindel impordiväärtus
0702 00 00	EG	139,2
	IL	236,2
	MA	81,9
	TR	120,9
	ZZ	144,6
0707 00 05	MA	89,3
	TR	154,2
	ZZ	121,8
0709 93 10	MA	63,7
	TR	143,3
	ZZ	103,5
0805 10 20	EG	45,6
	MA	59,5
	TR	75,8
	ZZ	60,3
0805 20 10	IL	167,2
	MA	75,5
	ZZ	121,4
0805 20 30, 0805 20 50, 0805 20 70, 0805 20 90	IL	145,2
	JM	147,1
	MA	86,7
	TR	80,0
	ZZ	114,8
	ZZ	114,8
0805 50 10	EG	98,7
	MA	94,2
	TR	90,6
	ZZ	94,5
0808 10 80	CL	81,3
	US	105,7
	ZZ	93,5
0808 30 90	CN	78,7
	TR	137,9
	ZZ	108,3

⁽¹⁾ Riikide nomenklatuur on sätestatud komisjoni 27. novembri 2012. aasta määruses (EL) nr 1106/2012, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 471/2009 (mis käsitleb ühenduse statistikat väliskaubanduse kohta kolmandate riikidega) seoses riikide ja territooriumide nomenklatuuri ajakohastamisega (ELT L 328, 28.11.2012, lk 7). Kood „ZZ” tähistab „muud päritolu”.

OTSUSED

EUROOPA KESKPANGA OTSUS (EL) 2016/21,

23. detsember 2015,

millega muudetakse otsust EKP/2008/17, millega kehtestatakse eurosüsteemi ühishanke raamistik (EKP/2015/51)

EUROOPA KESKPANGA NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eelkõige selle artikleid 127 ja 128,

võttes arvesse Euroopa Keskpankade Süsteemi ja Euroopa Keskpanga põhikirja, eelkõige selle artiklit 12.1 koosmõjus artiklitega 3.1, 5, 16 ja 24,

ning arvestades järgmist:

- (1) EKP nõukogu otsustas 10. juulil 2014 pikendada eurosüsteemi hankekoordineerimise talituse (*Eurosystem Procurement Coordination Office*, EPCO) volitusi 31. detsembrini 2019. EKP nõukogu määras 7. jaanuaril 2015 EPCO asukohaks Banque centrale du Luxembourg ruumid.
- (2) EPCO tegevuses ja selle ühishanke menetluses osalemisest võivad lisaks riikide keskpankadele olla huvitatud ka liikmesriikide asutused, liidu institutsioonid ja asutused või rahvusvahelised organisatsioonid. Osalemine peaks toimuma EKP nõukogu poolt kehtestatud tingimustel. Need tingimused peaksid olema samad, mida kohaldatakse keskpankade suhtes.
- (3) 13. novembril 2014 võttis EKP nõukogu vastu suunise euro pangatähtede hanke kohta ⁽¹⁾. Lisaks sellele muutus liidu hankeõigus tulenevalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivist 2014/24/EL, ⁽²⁾ mis pooldab kaupade ja teenuste ühishankeid ja teatavate tsentraliseeritud meetodite kasutust. EKP nõukogu soovib kasutada ajakohastatud õigusaktide eelseid ning soodustada ühishangetes osalemist.
- (4) EPCO ülesannete loetelus eelistatakse võimalike ühishangete kindlaksmääramist ja hindamist ning ühishangetest taganemise osas kohaldatakse ette määratud tähtaega.
- (5) EPCO eelarvemenetluse sujundamiseks ja täiendavate sammude toetamiseks peamiste ühishangete kontekstis kiitis EKP nõukogu 7. jaanuaril 2015 heaks mitmeaastase eelarve rahastamispaketi kasutamise. Samuti muutis EKP nõukogu hangete planeerimise paindlikumaks, millest tulenevalt valmistab EPCO ette EKP nõukogu poolt igal aastal heaks kiidetava jooksva hankekava.
- (6) EPCO tulemuslikkust ja tõhusust tuleb hinnata enne tema volituste lõppemist.
- (7) Seda arvesse võttes tuleb otsust EKP/2008/17 ⁽³⁾ muuta,

⁽¹⁾ Euroopa Keskpanga suunis (EL) 2015/280, 13. november 2014, eurosüsteemi tootmis- ja hankesüsteemi asutamise kohta (EKP/2014/44) (ELT L 47, 20.2.2015, lk 29).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/24/EL, 26. veebruar 2014, riigihangete kohta ja direktiivi 2004/18/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 94, 28.3.2014, lk 65).

⁽³⁾ Otsus EKP/2008/17, 17. november 2008, millega kehtestatakse eurosüsteemi ühishanke raamistik (ELT L 319, 29.11.2008, lk 76).

ON VASTU VÖTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Otsuse EKP/2008/17 muutmine

Otsust EKP/2008/17 muudetakse järgmiselt.

1. Artikli 2 lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Käesolev otsus ei mõjuta Euroopa Keskpanga suunist (EL) 2015/280 (*).

(*) Euroopa Keskpanga suunist (EL) 2015/280, 13. november 2014, eurosüsteemi tootmis- ja hankesüsteemi asutamise kohta (EKP/2014/44) (ELT L 47, 20.2.2015, lk 29).”

2. Artikli 3 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. EPCO teostab järgmisi põhiülesandeid:

- a) teeb EPCO-le keskpankade poolt esitatud hankevajaduste alusel kindlaks võimalikud ühishanke juhud, mis jäävad käesoleva otsuse reguleerimisalasse või sellest väljapoole;
- b) valmistab punktis a osutatud hinnangu alusel ette ja vajadusel ajakohastab ühishanke menetluste aastakava;
- c) valmistab koostöös ühises hankemenetluses osalevate keskpankadega ette ühtsed tingimused;
- d) toetab keskpanku ühises hankemenetluses;
- e) toetab keskpanku hangetes, mis on seotud Euroopa Keskpankade Süsteemi ühisprojektidega, kui seda taotleb projekti juhtiv keskpank.

EPCO võib teostada ka muid ülesandeid lisaks eespool osutatutele, eelkõige eurosüsteemi hea hanketava vastuvõtmise lihtsustamine ja ühishaneks vajaliku infrastruktuuri arendamine (näiteks oskused, teostusvahendid, teabesüsteemid, menetlused).”

3. Artikli 3 lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Keskpangad rahastavad EPCO eelarvet kooskõlas EKP nõukogu poolt vastu võetud reeglitega, mis võivad põhineda mitut aastat hõlmaval või aastaelarve ettepaneku rahastamispaketil ning sätestada stiimuleid peamiste ühishanke projektide leidmiseks.”

4. Artikli 3 lõige 7 asendatakse järgmisega:

„7. EPCO juhtivkomitee peab kohase aja jooksul enne EPCO volituste lõppemist hindama tema tegevuse tulemuslikkust ja tõhusust. Selle hinnangu põhjal otsustab EKP nõukogu, kas tuleb läbi viia valikumenetlus mujal asuva keskpanga leidmiseks.”

5. Artikli 4 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Olles tuvastanud võimaliku ühishanke juhu, esitab EPCO keskpankadele ühises hankemenetluses osalemise kutse. Keskpangad peavad EPCO-le õigeaegselt teatama oma kavatsusest ühises hankemenetluses osaleda ning kavatsuse korral teatama EPCO-le oma majandusvajadustest. Kui hanketeate avaldamine ei ole vajalik, võib keskpank ühishankest osalemisest taganeda, kuni ta pole ametlikult võtnud kohustust osaleda. Kui menetluse puhul on vajalik hanketeate avaldamine, võib keskpank ühishankest osalemisest taganeda kuni hanketeate avaldamiseni.”

6. Artikli 4 lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Igal aastal esitab EPCO EKP nõukogule heakskiitmiseks ajakohastatud ühishanke menetluste hankekava, osutades juhtivate keskpankade nimed. EKP nõukogu teeb hankekava ja selle rakendamise osas otsuse pärast EPCO juhtivkomiteega konsulteerimist.”

7. Artikkel 5 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 5

Muude asutuste osalemine

EKP nõukogu võib kutsuda EPCO tegevuses ja ühises hankemenetluses osalema keskpanku liikmesriikides, kus eurot pole veel kasutusele võetud, eurosüsteemi keskpankadele kohaldatavatel tingimustel. Lisaks sellele võib EKP nõukogu kutsuda EPCO tegevuses ja ühises hankemenetluses osalema liikmesriikide asutusi, liidu institutsioone ja asutusi või rahvusvahelisi organisatsioone, mille puhul sätestab EKP nõukogu tingimused osalemise kutses. Neid kutseid esitatakse ainult kaupade ja teenuste ühishanke osas, mis vastavad keskpankade ühiste vajadustele, ja kutsutavad üksused ja tingimused on samad, mis kehtivad eurosüsteemi keskpankadele.”

Artikkel 2

Lõppsätted

Käesolev otsus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Frankfurt Maini ääres, 23. detsember 2015

EKP president

Mario DRAGHI

SOOVITUSED

KOMISJONI SOOVITUS (EL) 2016/22,

7. jaanuar 2016,

etüülkarbamaadiga saastatuse ärahoidmise ja vähendamise kohta luuviljalistest puuviljadest või nende pressimisjääkidest valmistatud kangete alkoholsete jookide puhul ning soovitus 2010/133/EL kehtetuks tunnistamise kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 292,

ning arvestades järgmist:

- (1) Toiduahelas olevaid saasteaineid käsitlev Euroopa Toiduohutusameti (EFSA) teaduskomisjon võttis 20. septembril 2007 vastu teadusliku arvamuse etüülkarbamaadi ja sinihappe (vesiniktsüaniidhappe) sisalduse kohta toidus ja jookides⁽¹⁾. Teaduskomisjon jõudis järeldusele, et etüülkarbamaadi sisaldus alkoholsetes jookides, eelkõige luuviljalistest valmistatud brändides, ohustab inimeste tervist, ning soovitas riskimaandamismeetmete abil kõnealustes jookides etüülkarbamaadi sisaldust vähendada. Kuna sinihape on oluline lähteaine luuviljalistest ja nende pressimisjääkidest valmistatud kangetes alkoholsetes jookides etüülkarbamaadi tekkimiseks, otsustas teaduskomisjon, et kõnealuste meetmetega tuleks muu hulgas keskenduda sinihappe ja muude etüülkarbamaadi lähteainete sisalduse vähendamisele, et ära hoida etüülkarbamaadi tekkimine kõnealuste toodete säilivusajal.
- (2) Sinihappe sisalduse ülemmäär luuviljalistest ja nende pressimisjääkidest valmistatud kangetes alkoholsetes jookides on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 110/2008⁽²⁾. Kõnealuse määrusega on luuviljalistest ja nende pressimisjääkidest valmistatud kange alkohoolse joogi puhul sätestatud sinihappe maksimaalne sisaldus ühe hektoliitri 100-mahuprotsendilise alkoholi kohta 7 grammi (70 mg/l).
- (3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1334/2008⁽³⁾ on kehtestatud sinihappe maksimaalne sisaldus alkoholsetes jookides 35 mg/kg. Osutatud maksimaalset sisaldust kohaldatakse, ilma et see piiraks määruse (EÜ) nr 110/2008 kohaldamist.
- (4) Komisjoni soovitus 2010/133/EL⁽⁴⁾ nähti ette tegevusjuhise luuviljalistest ja nende pressimisjääkidest valmistatud kangete alkoholsete jookide etüülkarbamaadiga saastatuse ärahoidmiseks ja vähendamiseks ning soovitati liikmesriikidel võtta vajalikud meetmed, et tagada kõnealuse tegevusjuhise rakendamine kõikide asjaomaste toidukäitlejate poolt. Lisaks tuli tagada, et võetaks kõik vajalikud meetmed luuviljalistest puuviljadest või nende pressimisjääkidest valmistatud kangete alkoholsete jookide etüülkarbamaadi sisalduse vähendamiseks, et saavutada võimalikult väike etüülkarbamaadi sisaldus; eesmärgiks seati sihtväärts 1 mg/l. Lisaks soovitati jälgida aastatel 2010, 2011 ja 2012 etüülkarbamaadi sisaldust luuviljalistest või nende pressimisjääkidest valmistatud kangetes alkoholsetes jookides, et hinnata kõnealuse tegevusjuhise mõju.

⁽¹⁾ Opinion of the Scientific Panel on Contaminants in the Food chain on a request from the European Commission on ethyl carbamate and hydrocyanic acid in food and beverages (Euroopa Komisjoni poolt toiduahelas olevaid saasteaineid käsitlevalt teaduskomisjonilt tellitud arvamus etüülkarbamaadi ja sinihappe kohta toidus ja jookides), *The EFSA Journal* (2007) nr 551, lk 1–44. http://www.efsa.europa.eu/en/scdocs/doc/Contam_ej551_ethyl_carbamate_en_rev.1.3.pdf

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 110/2008, 15. jaanuar 2008, piiritusjookide määratlemise, kirjeldamise, esitlemise, märgistamise ja geograafiliste tähistete kaitse kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 1576/89 (ELT L 39, 13.2.2008, lk 16).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1334/2008, 16. detsember 2008, mis käsitleb toiduainetes kasutatavaid lõhna- ja maitseaineid ning teatavaid lõhna- ja maitseomadustega toidu koostisosi ning millega muudetakse nõukogu määrust (EMÜ) nr 1601/91, määrusi (EÜ) nr 2232/96 ja (EÜ) nr 110/2008 ning direktiivi 2000/13/EÜ (ELT L 354, 31.12.2008, lk 34).

⁽⁴⁾ Komisjoni soovitus 2010/133/EL, 2. märts 2010, etüülkarbamaadi saaste ärahoidmise ja vähendamise kohta luuviljalistest või nende pressimisjääkidest valmistatud kangetes alkoholsetes jookides ning etüülkarbamaadi sisalduse seire kohta kõnealustes jookides (ELT L 52, 3.3.2010, lk 53).

- (5) Nimetatud seire tulemused esitati Euroopa Toiduohutusameti tehnilises aruandes „Evaluation of monitoring data on levels of ethyl carbamate in the years 2010-2012” (Aastatel 2010–2012 toimunud etüülkarbamaadi sisalduse jälgimise andmete hindamine), ⁽¹⁾ mis võeti vastu 28. märtsil 2014. Aruandes antakse ülevaade etüülkarbamaadi sisaldusest luuviljalistest puuviljadest valmistatud kangetes alkoholsetes jookides ning muudest kui luuviljalistest puuviljadest valmistatud kangetes alkoholsetes jookides kolme proovivõtuaasta (2010–2012) jooksul. Kokku oli aastatel 2010–2012 etüülkarbamaadi sisalduse kohta kogutud andmestik enam kui 80 protsendi luuviljalistest puuviljadest valmistatud kangete alkoholsete jookide ning enam kui 95 protsendi muudest kui luuviljalistest puuviljadest valmistatud kangete alkoholsete jookide puhul see tase allpool sihtväärtust 1 mg/l. Keskmine sisaldus nimetatud toiduainerühmade puhul oli samuti väiksem sihtväärtusest (ligikaudu 2/3 sihtväärtusest luuviljalistest puuviljadest valmistatud kangete alkoholsete jookide ning 1/3 sihtväärtusest muudest kui luuviljalistest puuviljadest valmistatud kangete alkoholsete jookide puhul).
- (6) On asjakohane säilitada tegevusjuhisisalduse sihtväärtus 1 mg/l, kuid tegevusjuhisisaldusest on vaja ajakohastada vastavalt saadud kogemustele ja viia see vastavusse luuviljaliste puuviljade destillaatide etüülkarbamaadiga saastatuse kohta 2011. aastal vastuvõetud Codex Alimentarius'e tegevusjuhise (CAC/RCP 70-2011) teatavate aspektidega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA SOOVITUSE:

Komisjon soovib, et liikmesriigid:

- 1) võtaksid kõik vajalikud meetmed selle tagamiseks, et käesoleva soovitusel lisas esitatud tegevusjuhisisaldusest luuviljalistest puuviljadest või nende pressimisjäädikdest valmistatud kangete alkoholsete jookide etüülkarbamaadiga saastumise ärahoidmise ja saastatuse vähendamise kohta rakendaksid kõik ettevõtjad, kelle tegevusala hõlmab luuviljalistest puuviljadest või nende pressimisjäädikdest valmistatud kangete alkoholsete jookide tootmist, pakendamist, transportimist, säilitamist ja ladustamist;
- 2) võtaksid kõik asjakohased meetmed, et tagada võimalikult väike etüülkarbamaadi sisaldus luuviljalistest puuviljadest või nende pressimisjäädikdest valmistatud kangetes alkoholsetes jookides eesmärgiga saavutada sihtväärtus 1 mg/l;

Soovitus 2010/133/EL tunnistatakse kehtetuks.

Brüssel, 7. jaanuar 2016

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Vytenis ANDRIUKAITIS

⁽¹⁾ Euroopa Toiduohutusamet, 2014; Evaluation of monitoring data on levels of ethyl carbamate in the years 2010-2012 (Aastatel 2010–2012 toimunud etüülkarbamaadi taseme jälgimise andmete hindamine). Euroopa Toiduohutusameti toetav väljaanne 2014:EN-578. 22 lk Kättesaadav aadressil: <http://www.efsa.europa.eu/en/supporting/doc/578e.pdf>

LISA

SISSEJUHATUS

1. Etüülkarbamaat on ühend, mis esineb tavaliselt kääritatud toiduainetes ja alkohoolsetes jookides, nagu leib, jogurt, sojakaste, vein ja õlu, ning eelkõige luuviljalistest puuviljadest (peamiselt kirssidest, ploomidest, mirabellidest või aprikoosidest) või nende pressimisjääkidest valmistatud kangetes alkohoolsetes jookides.
2. Etüülkarbamaat võib tekkida mitmesugustest toiduainetele või jookidele omastest koostisainetest, sealhulgas vesiniktsüaniidist (ehk sinihappest), karbamiidist, tsitrulliinist ja muudest N-karbamüülühenditest. Enamikul juhtudel on viimane eellasühend tõenäoliselt tsüanaat, mis reageerib etanooliga etüülkarbamaadiks.
3. Etüülkarbamaat võib luuviljaliste puuviljade destillaatides (luuviljalistest puuviljadest või nende pressimisjääkidest valmistatud kanged alkohoolsed joogid) tekkida tsüanogeensetest glükosiididest, mis on viljaluu looduslik koostisosa. Puuviljameski valmistamise käigus võib viljaluu puruneda ning selles sisalduvad tsüanogeensed glükosiidid võivad kokku puutuda puuviljameski ensüümidega. Tsüanogeensed glükosiidid lagunevad seejärel sinihappeks/tsüaniidideks. Sinihape võib vabaneda ka kahjustamata viljaluust, kui kääritatud meskit säilitatakse pikema aja jooksul. Destilleerimise käigus võib sinihappe sisaldus suurendada kõikides fraktsioonides. Valguse toimel oksüdeerub tsüaniid tsüanaadiks ning selle reageerimisel etanooliga tekib etüülkarbamaat. Kord vallandunud reaktsioone ei ole võimalik peatada. Teatavad keskkonnatingimused, näiteks valguse või kõrge temperatuuri toime ja vaseioonide manulus võivad soodustada etüülkarbamaadi tekkimist destillaadis.
4. Etüülkarbamaadi kontsentratsiooni on võimalik oluliselt vähendada kahel viisil: esiteks, peamiste lähteainete sisalduse vähendamisega; teiseks, kõnealuste ainete reageerimisvõime vähendamisega ja niimoodi tsüanaadi tekkimise ärahoidmisega. Peamised protsessi mõjutavad tegurid on lähteainete (s.o sinihappe ja tsüaniidide) kontsentratsioon ja säilitamistingimused nagu valgus ja temperatuur.
5. Kuigi seni ei ole sinihappe ja etüülkarbamaadi sisalduse vahel olulist seost kindlaks tehtud, on selge, et sinihappe suurest kontsentratsioonist tuleneb teatavates tingimustes ka suurem etüülkarbamaadi sisaldus. Etüülkarbamaadi tekkimise võimaluse suurenemist on seostatud sinihappe sisaldusega lõppdestillaadis 1 mg/l või rohkem ⁽¹⁾ ⁽²⁾. Praktiliste kogemuste põhjal võib oletada, et 1 mg sinihappest võib tekkida kuni 0,4 mg etüülkarbamaati mittekvimolaarse suhte järgi.
6. I osas esitatakse tootmisprotsessi üksikasjad. II osas antakse headel tootmistavadel põhinevad konkreetset soovitusi.

I. TOOTMISPROTSESSI KIRJELDUS

7. Puuviljadest ja nende pressimisjääkidest kangete alkohoolsete jookide tootmise protsess hõlmab tervetest puuviljadest meski tegemist ja kääritamist ning hiljem destilleerimist. Tootmisprotsess hõlmab tavaliselt järgmisi etappe:
  - tervete, küpsete puuviljade purustamine;
  - meski kääritamine roostevabast terasest mahutites või muudes kääritamiseks sobivates anumates;
  - kääritatud meski viimine destilleerimisseadmesse, mis tavaliselt on vasest anum;
  - kääritatud meski kuumutamine sobiva kuumutamismeetodi abil, et alkohol aeglaselt välja keeks;
  - alkoholiauru jahutamine sobivast materjalist (nt roostevabast terasest) kolonnis, kus see kondenseerub ja kust see pärast kogutakse;
  - kolme alkoholifraktsiooni – eeljooksu, keskjooksu ja järeljooksu – eraldamine.
8. Destilleerimise käigus keeb esimesena välja eeljooks. Selle võib tavaliselt ära tunda lahustitele või lakkidele omase lõhna järgi. See fraktsioon ei ole üldiselt tarbimiskõlblik ja tuleks kõrvaldada.
9. Keskmise destilleerimisetapi käigus destilleerub etüülalkohol (ehk etanool), mis on kõikide kangete alkohoolsete jookide peamine alkohol. Selles destillaadifraktsioonis on muude lenduvate komponentide kui etanooli sisaldus kõige väiksem ning selles on kõige puhtamaid puuviljalõhnu, seepärast keskmine destillaat kogutakse alati.

⁽¹⁾ Christoph, N., Bauer-Christoph C., Maßnahmen zur Reduzierung des Ethylcarbamatgehaltes bei der Herstellung von Steinobstbränden (I), Kleinbrennerei 1998; 11: 9–13.

⁽²⁾ Christoph, N., Bauer-Christoph C., Maßnahmen zur Reduzierung des Ethylcarbamatgehaltes bei der Herstellung von Steinobstbränden (II), Kleinbrennerei 1999; 1: 5–13.

10. Järeljooks sisaldab äädikhapet ja puskariõli, millel on tihti ebameeldiv äädika ja taimede lõhn. Järeljooks jäetakse samuti kõrvale, kuid seda saab uuesti destilleerida, sest see sisaldab ikka veel vähesel määral etanooli.

II. HEADEL TOOTMISTAVADEL PÕHINEVAD SOOVITATAVAD MENETLUSED

Toorained ja puuviljameski valmistamine

11. Toorained ja puuviljameski valmistamise viis peavad olema sellised, et hoitakse ära etüülkarbamaadi lähteaine – sinihappe – vabanemine.
12. Luuviljalised puuviljad peaksid olema väga kvaliteetsed, mehhaaniliste kahjustusteta ja mikrobioloogiliselt riknemata, kuna kahjustatud või riknenud viljad võivad sisaldada rohkem vaba tsüaniidi.
13. Viljadest tuleks eelistatult eemaldada viljaluu.
14. Kui viljaluud ei eemaldata, tuleks meski valmistamisel olla ettevaatlik, et viljaluud ei purustataks. Kui võimalik, kõrvaldatakse viljaluu meskist.

Kääritamine

15. Puuviljameskile tuleks alkoholi tootmiseks lisada valitud pärmitüvesid vastavalt kasutusjuhendile.
16. Kääritatud puuviljameskit käsitledes tuleks järgida rangeid hügieeninorme ning kokkupuude valgusega peaks olema minimaalne. Kääritatud puuviljameskit tuleks enne destilleerimist hoida võimalikult lühikest aega, kuna ka terve viljaluust võib meski pikaajalise säilitamise ajal vabaneda sinihapet.

Destilleerimisseadmed

17. Destilleerimisseadmed ja -protsess peaksid olema sellised, et sinihape ei satuks destillaati.
18. Destilleerimisseadmete hulka peavad kuuluma automaatloputusseadmed ja vasepõhised katalüsaatormuundajad. Automaatloputusseadmed hoiavad destillaatorid puhtana ja vasepõhised katalüsaatormuundajad seovad sinihappe enne selle jõudmist destillaati.
19. Partiiiviisilise destilleerimise korral ei ole automaatloputusseadmeid vaja. Destilleerimisseadmeid tuleb süstemaatiliselt ja põhjalikult puhastada vastavalt eeskirjadele.
20. Teatavatel juhtudel, kui ei kasutata vasepõhiseid katalüsaatormuundajaid või muid vahendeid tsüaniidi kõrvaldamiseks, tuleks kääritatud puuviljameskile enne destilleerimist lisada vaseühendeid. Vaseühendeid lisatakse sinihappe sidumiseks. Vaseühendeid müüakse erikauplustes ning neid tuleks kasutada väga hoolikalt vastavalt tootja kasutusjuhendile. Need tooted sisaldavad vask(I)ioone, mis seovad sinihapet. Vask(II)ioonidel ei ole mõju ja neid ei tohiks kasutada.
21. Vaseioonid võivad pärssida etüülkarbamaadi lähteainete moodustumist meskis ja destilleerimisel, kuid need võivad kiirendada etüülkarbamaadi tekkimist destillaadis. Sellepärast piirab roostevabast terasest, aga mitte vasest jahuti kasutamine destilleerimisseadme lõpus vase sisaldust destillaadis ja vähendab etüülkarbamaadi tekkimise kiirust.

Destilleerimisprotsess

22. Kääritatud meskis olevat viljaluud ei tohiks pumbata destillaatorisse.
23. Destilleerida tuleks nii, et alkohol aurustuks aeglaselt (nt kuumutamine mitte lahtise tule, vaid auruga).
24. Destillaadi esimene fraktsioon, s.o eeljooks, tuleks eraldada väga hoolikalt.
25. Keskjooks tuleks koguda ja seda tuleks hoida pimedas. Kui alkoholisaldus vastuvõtjas on jõudnud 50 mahuprotsendini, tuleks seade lülitada ümber järeljooksu kogumisele, nii et etüülkarbamaat, kui seda on tekkinud, eraldatakse järelfraktsioonis.

26. Eraldatud järeljooks, mis võib sisaldada etüülkarbamaati, tuleks koguda ning kui seda hakatakse uuesti destilleerima, tuleks seda teha eraldi. Etüülkarbamaadi kontsentratsiooni vähendamiseks on siiski soovitatav järeljooks ära visata.

Destillaadi kontrollimine, uuesti destilleerimine ja säilitamine

Sinihape

27. Destillaadis tuleks sinihappe sisaldust korrapäraselt kontrollida. Määramine tuleks teha sobivate katsetega, kas sinihappesisalduse määramiseks ettenähtud kiirkatsetega või erilaboris.
28. Kui sinihappe kontsentratsioon destillaadis on üle 1 mg/l, soovitatakse vajaduse korral destillaat uuesti destilleerida katalüsaatormuundajate või vaseühendite abil (vt punktid 18 ja 20).
29. Uuesti tuleks destilleerida ka need destillaadid, mille sinihappesisaldus on ligikaudu 1 mg/l, või, kui see ei ole võimalik, tuleks neid võimalikult lühikest aega säilitada valguskindlates pudelites või kinnistes kastides ja mitte kõrgemal temperatuuril, et ära hoida etüülkarbamaadi teket säilitamise ajal.

Etüülkarbamaat

30. Etüülkarbamaadi sisaldust soovitatakse kontrollida destillaatide puhul, milles tõenäoliselt on etüülkarbamaat juba tekkinud (nt destillaadid, mille tootmisandmed puuduvad, mis sisaldavad rohkem tsüaniidi või mida on säilitatud valgustatud ruumis või kõrgel temperatuuril). Etüülkarbamaadi sisaldust saab kontrollida ainult erilaboris.
31. Kui destillaadi etüülkarbamaadisisaldus ületab sihtväärtust 1 mg/l, tuleks see vajaduse korral uuesti destilleerida.
-

PARANDUSED**Euroopa Liidu ja Colombia Vabariigi vahelise lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitleva lepingu parandus**

(Euroopa Liidu Teataja L 333, 19. detsember 2015)

Leheküljel 6

asendatakse „V Bruseli druhého decembra dvetisícridsat”

järgmisega: „V Bruseli druhého decembra dvetisícpätnást”.

ISSN 1977-0650 (elektroniline väljaanne)
ISSN 1725-5082 (paberväljaanne)

Euroopa Liidu Väljaannete Talitus
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

ET